

Nr 428.

Av herr **Kollberg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 28, med förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningskatt å rusdrycker, m. m.*

I propositionen nr 28 till innevarande års riksdag föreslår Kungl. Maj:t bl. a. en genomsnittlig höjning av omsättningsskatten för spritdrycker med drygt tre kronor per liter jämte höjning av utskänkningskatten å spritdrycker till 40 procent av utminuteringspriset. Beträffande spritdrycker innebär förslaget bl. a., att den nuvarande brännvinstillverkningskatten avvecklas och inräknas i omsättningsskatten. Ifrågavarande ändringar beräknas komma att medföra en ökning av statsverkets inkomster under nästa budgetår med ca 71 miljoner kronor i förhållande till riksräkenskapsverkets beräkningar.

Som motivering för att skattesatserna höjts till nämnda siffror anför chefen för finansdepartementet att en sådan höjning blir erforderlig för att erhålla det nödvändiga tillskottet av skattemedel. Finansministern framhåller dock att även om en höjning av spritbeskattningen nu närmast är be-tingad av statsfinansiella skäl, det givetvis ur nykterhetspolitisk synpunkt är betänkligt om en mera märkbar reducering av priset på spritdrycker kommer till stånd genom förändringar i penningvärdet. En sådan reducering anses redan ha uppkommit till följd av penningvärdeförsämringen.

För egen del vill vi erinra om att nykterhetskommittén i sitt principbetänkande framhållit, att vid försämring av penningvärdet spritpriserna bör höjas i motsvarande mån för att ogynnsamma verkningar på nykterhetstillståndet skall kunna undvikas. Detta i och för sig riktiga uttalande bör enligt vår mening kompletteras med det självklara påpekandet att en alltför kraftigt tilltagen skatteskärpning kan medföra betydande nackdelar i form av smuggling, hembränning och annan olaga hantering. Risken för en sådan utveckling visar förhållandena på senaste tid i Norge.

Vi är alltså överens med finansministern om att en höjning av skatterna på spriten nu bör komma till stånd. Men i motsats till finansministern vill vi hävda, att bedömningen av hur hög denna höjning kan tillåtas bli måste ske främst med hänsyn till penningvärdeförsämringen men med beaktande av ovan angivna risker. Frågan är då, om den föreslagna höjningen med i genomsnitt drygt tre kronor för liter är riktigt vald från den av oss angivna utgångspunkten.

En fullt tillförlitlig utredning på denna punkt kan knappast åstadkommas. Vid undersökning av olika förhållanden som inverkar på frågan har vi funnit att tre kronor överstiger penningvärdeförsämringen. Med hänsyn

till de svårbedömbara faktorer, som påverkar ståndpunktstagandet, föreslår vi att höjningen bestäms till i genomsnitt ca två kronor för liter, vilket är det högsta från våra utgångspunkter försvarbara beloppet. Tekniskt synes den av oss förordade justeringen av skattesatsen böra genomföras så, att procentavgiften på utminuteringspriset uttages med 44 procent i stället för av finansministern förordade 47 procent. Väljes en sådan procentsats, erfordras inte den av finansministern föreslagna sänkningen av tullen å arrak och rom. Hur en sådan jämkning ungefär skulle påverka priserna framgår av bifogade sammanställning. Priset på renat brännvin skulle stiga med kronor 1: 50.

Den av oss förordade skattesänkningen skulle under av finansministern angivna förutsättningar givetvis medföra en viss inkomstminskning. Vid bedömningen av minskningens storlek bör dock beaktas, att finansministern antagit en priselasticitet av $-0,35$ för utminutering av spritdrycker vid ett genomförande av Kungl. Maj:ts förslag. Detta antagande synes alltför optimistiskt och torde i enlighet med det av 1952 års kommitté för indirekta skatter förordade alternativet böra ersättas med en priselasticitet av $-0,40$. Vid genomförande av vårt förslag kan priselasticiteten antagas vara lägre och sättas till $-0,35$. Tages hänsyn härtill, skulle skillnaden mellan resultatet av vårt förslag och finansministerns komma att begränsas till omkring 16 miljoner kronor. Denna siffra, som torde ligga inom felmarginerna för inkomstberäkningarna i budgeten, kan icke tillmätas större betydelse för utfallet av riksstaten.

Under återopande av det anförda hemställer vi,

att riksdagen med antagande av de vid propositionen nr 28 fogade lagförslagen i övrigt måtte besluta

dels att ändra det i 2 § 1 mom. a) förslaget till förordning angående omsättnings- och utskänkningskatt å rusdrycker angivna procenttalet för procentavgift från 47 till 44 procent,

dels ock att det föreslagna 4 mom. i samma paragraf skall utgå.

Stockholm den 27 januari 1954.

<i>Gustaf Kollberg.</i>	<i>Folke Nihlfors.</i>	<i>Ragnhild Sandström.</i>
<i>Per A. Johnsson,</i> Kastanjegården.	<i>Olov Rylander.</i>	<i>Edith Liljedahl.</i>
<i>John R. Anderson.</i>	<i>Nils Nestrup.</i>	<i>Brita Elmén.</i>
<i>Carl S:son Schmidt.</i>	<i>Gerda Höjer.</i>	<i>Sven Wedén.</i>
<i>Sigfr. Nordkvist.</i>	<i>Edvard Mårtensson</i> i Smedstorp.	

Bilaga.

Utminuteringspriser
per liter för spritdrycker i olika prislägen

Varumärke	Nuvarande utminute- ringspris	Ungefärligt pris enl. motionen	Ungefärlig pris- höjning
Absolut rent brännvin	15: 30	16: 80	1: 50
Kron- el. bordsbrännvin	16: 10	19: 50	3: 40
Skåne Akvavit	16: 10	19: 50	3: 40
Eau-de-vie ordinaire	16: 25	19: 85	3: 60
Eau-de-vie **	19: —	22: 70	3: 70
Punsch	19: 50	19: 85	—: 35
Klosterlikör	21: —	24: 70	3: 70
Whisky, härtappad	27: 75	31: 75	4: —
Whisky, imp. på butelj	32: 67	36: 95	4: 28
Likör „ „ „	39: 33	43: 90	4: 57
Cognac „ „ „	47: 86	52: 85	4: 99
Cognac, „ „ „	65: —	70: 80	5: 80
Samtliga spritdrycker	17: 17	19: 30	2: 13